

Aprill 2023
nr. 126

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

Peapiiskop Urmas Viilma (vasakul) takseerib Kristjan Luhametsale äsja kaela asetatud praosti ametiristi. Paremal seisab Ants Tooming.

Foto: Kätlin Liimets.

Tartu sai uue praosti

Kolmapäeval, 15. märtsil valiti uueks Tartu praostiks senine abipraost Kristjan Luhamets.

Ants Tooming juhtis Tartu praostkonda kaks nelja-aastast ametiaega ega soovinud kandideerida kolmandaks perioodiks. Oma otsusest siiski mitte kandideerida andis ta peapiiskople teada 13. märtsil. Seejärel asus peapiiskop otsima uut kandidaati, kuna üksnes peapiiskopil on õigus esitada praosti kandidaat. Valituks osutumiseks peab kandidaat koguma sinodil üle poole häältest.

Kristjan Luhamets sai 40 poolthäält, 6 vastuhäält ning 1 erapooletu hääle. Pärast tulemuste teatavakstegemist andis Ants Tooming uuele praostile üle ametiristi, mida Tartu praostid on kandnud 1949. aastast saadik.

Abipraostiks valiti uue praosti ettepanekul Maarja-Magdaleena õpetaja Aivo Prükk. Praostkonna nõukogus

on ameti poolest praost ja abipraost, liikmeteks valiti Võnnu koguduse õpetaja Urmas Paju ning ilmiksaadikud Valdek Tagel Tartu Peetri ja Tiit Piiskoppel Tartu Ülikooli-Jaani kogudusest. Tänavune sinod algas jumalateenistusega Äksi kirikus, kus jutlustas Ants Tooming. Sinodi koosolek peeti Äksi pastoraadis.

Tartu praostkonda kuulub 20 kogudust: Alatskivi, Avinurme, Jõgeva, Kambja, Kodavee, Kursi, Laiuse, Lohusuu, Maarja-Magdaleena, Mustvee, Palamuse, Tartu Maarja, Tartu Pauluse, Tartu Peetri, Tartu Soome, Tartu Ülikooli-Jaani, Torma, Vara, Võnnu ja Äksi.

Vaatamata sellele, et praostkonnas tegutseb kokku 24 vaimulikku, on maakogudustel jätkuvalt keeruline leida hingedkarjast, kes pühenduks nende teenimisele ja kohapeal elaks.

Varastatud karp toodi tagasi

Esmaspäeval, 27. märtsil kell 14 viidi kolumbaariumi küünalde aluse küljes olnud korjanduskarp minema. Kuna karp oli hiljuti tühjendatud, siis raha oli selles üsna vähe. Metallist karp oli korralikult aluse külge kinnitatud, kuid pikanäpumeestel õnnestus see siiski lahti monteerida ja kaasa võtta.

Kuna kuritegu pandi toime kaamera vaateväljas, oli sotsiaalmeedia abiga võimalik süüdlaste isikud tuvastada. 29. märtsil kell 15:30 tõid nad tühja korjanduskarbi tagasi ning lubasid kuu alguses tagastada varastatud raha ning hüvitada karbile tekitatud kahju.

Süüdlased tunnistasid oma tegu ja palusid andestust. Sündmust kajastasid Elu24, e-kirik, Tartu Postimees, Õhtuleht, Delfi ja Kanal2.

Suure Reede ristitee

7. aprillil kell 17 algab Salemi kiriku juurest palverännak peatustega Pauluse, Maarja, Luuka, Kolgata, katoliku, Jaani ja Peetri kirikus.

Urmas Saupõllust sai Tartu Maarja koguduse diakon

19. veebruaril seadis piiskop Joel Luhamets Tartu Maarja koguduse diakoni ametisse Urmas Saupõllu.

Urmas Saupõld on Tartu Pauluse koguduse liige, 12. mail 2019. a. ordineeriti ta Rõngu koguduse diakoniks. Seejärel oli ta Valga praostkonna vikaardiakon, olles abiks erinevate koguduste teenimisel.

Tartu Maarja kogudus elab praegu erakordses ajas, mil käsil on kiriku ehitus. Aastal 2020 valiti koguduse õpetajaks Timo Švedko, kes saab nüüd töökoormat diakoniga jagada.

Küllli Raudsepp: soovitan kõigile:

Küllli Raudsepp on koguduse liige, kelle teenimisvalmis meel ei põlga ära lihtsamaidki ülesandeid ning kes alati on olemas, kui abi vaja.

Küllli, mida sa oled kaasa saanud oma lapsepõlvkodust?

Meie pere oli neljaliikmeline: ema, isa, mina ja vend. Meil oli väga armastav kodu. Isa Arvi oli elukutselt insener ja tegi palju tööd kodus. Elamine oli väike, aga me mahtusime kõik kenasti ära. Kui lapsed olid haiged, siis oli isa alati see, kes meie eest hoolitses. Sellepärast on mul lihtne ka taevast Isa armastada, sest mul oli väga armastav isa. Tal olid pereväärtused paigas. Ta hoolitses nii oma laste, aga ka teiste laste eest meie majas. Kuna isa oli sportlik, siis ta võttis meie maja lapsed kokku, läks staadionile ja õpetas näiteks kolmik-hüpet. Isa meeldis kõikidele lastele.

Milline on sinu perekond täna?

Mul on kaks last: poeg ja tütar. Elan üksi, kuna minu enda abielu kahjuks lagunes palju aastaid tagasi. Mul on koer, olen väga suur loomasõber. Koeraga jalutades kohtun sageli toredate inimestega, sest koer, ilus valge ja karvane, köidab tähelepanu. Saan siis rääkida evangeeliumi, soovida õnnistust. Ta on minu abimees Jumala riigi töös.

Tegutsed igapäevaselt kosmeetika valdkonnas. Kes või milline on sinu meelest ilus inimene?

Ilus inimene on see, kelle elust hakkab Jumal välja paistma. Ma saan alati oma klientide eest palvetada, päris tihti olen ka hingehoidjaks. Olen Jumalale mitmel korral öelnud, et kui sa ei taha, et ma seda tööd teen, siis pane see uks mulle kinni. Aga Jumal pole ust sulgenud, järelkult on see tema tahtmine.

Kuidas kulges sinu tee Jumalani ja koguduse keskele?

Sain ristitud 4. novembril aastal 1991 Tartu adventkoguduses, mis tollel ajal käis koos Sõbra tänava õigeusu kiriku alumisel korrusel. 1991. aasta sügisel tuli Soomest Tartusse pastor Aapolo koos abikaasaga ja tegi rajooni täitevkomitee ruumides kristlust tutvustava nädala. Kuna minu ämm

Küllli Raudsepp koos oma koera Dagiga.

Foto: Kärt Raudsepp.

töötas seal ja hakkas sellel üritusel käima, sai sellest väga puudutatud, siis sattusin minagi sinna. Aga minu jaoks oli see tol korral nagu eimidagi. Peale seda nädalat tuli ristimine, kuhu ma tegelikult ei tahtnud üldse minna. Milleks?! Mul pole seda vaja! Nii ma mõtlesin. Mind ristas pastor Tõnu Jugar. Hakkasime peale ristimist koguduses käima, enne jumalateenistust oli alati piibliuurimine, tehti väikesed grupid. Ma ei saanud mitte midagi aru! Olid päris ranged reeglid, mida süüa ja kuidas riides käia. Ühel hetkel tulid väga suured vaimsed rünnakud. Nende eest meid

ei hoiatud, ei õpetatud. Tütar oli väga palju haige, kuid Jumal tegi siiski imet. Hiljem olen teada saanud, et minu eest palvetas mu kallid vanemad. Jumal on mulle ilmutanud, et need palved on olnud väga tähtsad. Suur tugi oli ka emast ja isast, nad aitasid palju.

1995. aastal kohtusin oma sõbranna tädi Kersti Lambiga, kes elas siis Soomes. Kerstist sai minu klient. Ta hakkas minu juures kodus käima. Ta on minu pärast väga palju palvetanud. Ta ei väsinud selles. Kersti, kes teadis, mis elu ma tookord elasin, ei mõistnud mind hukka, vaid oli

hakake külvama Jumala riiki!

kannatlik ja alati olemas. Ma mõtlen, et kristlastena peaksime just sellised olema. Meil peab olema lootus, et asjad saavad muutuda, sest Jumal suudab seda teha. Kersti suunas mind 1999. aastal Pauluse kogudusse leeri ja oli kindlasti minu vaimne ema.

Pauluse kirikus käisin esialgu üsna juhuslikult. Armulauale ma ei läinud, tundsin, et ei suuda seda teha. Ühel hetkel siiski läksin ka armulauale. Siis sai Jumal hakata minus tööd tegema. Armulaud on ju osadus Jumalaga! Ühel hetkel pidin ma otsustama, et nüüd tuleb meelt parandada ja valed asjad maha panna. Muidu pole kirikus käimisest mingit kasu. Armastus ilma tõeta on lääge, armastuses peab olema ka tõde. Jumal ütles mulle: „Ära mängi armuga!“

Täna tegutsed sa aktiivselt Pauluse koguduses: katad sünnipäevalauda eakatele, juhid piibliringi, laulad kammerkooris. Muusika on sulle tähtis?

Tõepoolest, laulsin palju aastaid naiskooris Emajõe Laulikud. Olen käinud muusikaklassis ja õppinud klaverit. Ühel hetkel tuln ilmalikust koorist ära, Jumal juhtis mind selles. Sattusin jumaltenistusele, kus laulis meie kammerkoor, seal ütles Jumal mulle: „Siin on sinu koor!“ Aja jooksul on minu muusikamaitse palju muutunud. Armastan klassikalist muusikat ja vaimulikku laule. Anna Humal teeb koorijuhina minu meelest väga häid lauluvallikuid. Kammerkoor on minu elu palju muutnud. Selles mõttes oli koroonaaeg väga keeruline, sest me ei saanud siis kokku tulla.

Ühel koguduse töötajate jõulupeol sain teada eakate lauast, mis toimub meie koguduses kord kuus. Nii sai minust sünnipäevalaudade naiskonna liige. Esimene laud pidi mul olema jaanuaris, kuid toimus mingi vahetus ja sattusin hoopis veebruarikuusse. Aga veebruaris on Liive Koppeli sünnipäev. Ta oli kohal, võttis lauas sõna ja nii me tutvusime. Minust sai Liive piibliringi liige. Liive on minu teine vaimulik ema. Eakate lauast meeldivad mulle toredad lood sellest, kuidas inimesed on koos Jumalaga rasketest aegadest läbi läinud. Nendest on nii palju õppida!

Mida sa pead oma igapäevases vaimuliku elu rütms oluliseks?

Väga oluline on minu jaoks hommi- kul Jumala Sõna lugeda, ja muidugi palve. Ilma selleta ma välja ei lähe. Jeesuse vere kaitse võtan endale ja oma lähedastele. Kuna ma elan üksi, siis mu kodu on vaikne palvekamber. Palve, palve! See on väga tähtis! Mina soovitan kõigile: hakake külvama Jumala riiki! Kas oma aega või finantse või midagi muud – ja te näete oma elus imesid. Sõna ütles samuti: „Maitske ja vaadake, et Issand on hea!“ (Ps 34:9). Kui ma elasin ilma Jumalata, oli mul pidevalt millestki puudus. Nüüd ei ole enam puudust, mul on kõike küllalt, saan teistelegi jagada!

Millised on sinu arvates tänapäevases maailmas elava kristlase kõige suuremad väljakutsed?

Mitte hukka mõista. Me ei tohi seda teha ei mõtte, sõna ega teoga. Aga see kipub muidugi tulema, kui sa vaatad näiteks needitud ja värviliste peadega noori. Et ma ei mõistaks neid hukka. Minu kui kristlase asi on nende eest palvetada, olla valguseks ja soolaks, juhatada õigele teele, kui Jumal annab selleks märku. Seda tööd ei tee ju mina, vaid Jumal teeb seda inimeste eest. Hukkamõist tahab paraku nii kiiresti tulla. Oma lähedaste puhul ka.

Kas oled oma elus kogunud mõnda erilist palvevastust või Jumala juhtimist?

Aastaid tagasi hoidsin ühte tuttavate koera ja kukkusin pimedas tühermaal kanalisatsiooniauku. Kaevu kaas oli ära varastatud. Kaev oli sügav, aga ma sain sealt välja, isegi ei tea, kuidas! Jumal hoidis mind väga, kaevu äär oli betoonist valatud, oleksin võinud väga halvasti kukkuda. Teine kord pidime kooriga sõitma Firenzesse, ja mul tekkis jalas tromb. Ilmad olid väga palavad. Koorikaaslase kaudu sain juhatuse, et tuleb minna EMOsse. Seal avastatigi tromb. See oli jällegi Jumala hoidmine! Ma arvan, et ma poleks Itaaliast tagasi tulnud, kui oleksin sellisena sinna läinud. Elasin tol ajal veel ühe jalaga maailmas, aga Jumal juba hoidis mind.

Hiljuti sai minu vend vähist terveks. See on samuti imeline! Kuus nädalat ei allunud haigust üldse ravile. Palvetasime ka Pauluse kirikus venna eest. Jumal tegi ta terveks.

Sa kasutad oma jutus aeg-ajalt fraasi „Jumal ütles mulle“. Mida see tähendab?

Ma ei kuule häält, aga Jumala Vaim annab selge mõtte: nüüd tee nii ja nii! See on selline hästi rahulik ütlemine. Kui Jumala Vaim tuleb sinu sisse, siis see toobki endaga rahu. Isegi siis, kui teised inimesed ei mõista su samme ja otsuseid, siis Jumal annab kindla selguse, kuidas käituda. Mõnikord on minu käest imestades küsitud: „Kuidas sa teadsid nii teha?“ Jumal ütles mulle!

Milline Piibli raamat või kirjakoht on sinu jaoks eriti tähtis? Miks just see?

Kui ma tuln usu juurde, siis kõnetas mind eriti Fl 4:4 „*Olge ikka rõõmsad Issandas! Taas ma ütlen: Olge rõõmsad!*“ Üks koguduse õde ütles mulle ükskord kirikus: „Ära oma rõõmu kaota!“ Ma leidsin elava Jumala, rõõmu allika! Ajal, kui mul oli tööga raskusi, sai tähtsaks Ps 91:14 „*Et ta minusse on kiindunud, siis ma päästan tema.*“ Jumal ütles mulle selle kirjakohta, rahunesin siis maha, ja asi laheneski. Praegu mõtlen sageli kirjakohtale Mt 7:13-14. „*Minge sisse kitsast väravast, sest lai on värav ja avar on tee, mis viib hukatusse, ja palju on neid, kes astuvad sealt sisse! Kuid kitsas on värav ja ahtake on tee, mis viib ellu, ja pisut on neid, kes selle leiavad.*“ Luuka evangeeliumis on sarnases salmis sõna „võidelda“, et minna sisse (Lk 13:24). See on tõesti igapäevane võitlus. Kunagi meeldis mulle väga Koguja raamat, hetkel loen aga jälle Jesaja raamatut ja imetlen seda, kui raske oli Jesajal, aga ta oli kuulekas Jumalale! Soovin, et meiegi oleksime Jumalale niisama kuulekad.

Küsimusi esitas MAREK ROOTS

Jumalateenistused

6. aprill kell 18 Suur Neljapäev.
 7. aprill kell 10 Suur Reede.
 9. aprill kell 7 liturgiline teenistus.
 kell 10 **Ülestõusmispüha**.
 kell 12 laste ja perede
 jumalateenistus.
 10. aprill kell 18 teine ülestõusmispüha.
 16. aprill kell 10.
 23. aprill kell 10.
 30. aprill kell 10.
 7. mai kell 10.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios, Youtubes ja Facebookis.

Kirikus on avatud kaks **mängutuba**, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil. Altarist vasakul seinä ääres on uks ja teisel korrusel tuba kõige pisematele. Peegelpildis paremal on tuba, kus täiskasvanu jutustab lugu vastava pühapäeva teemal.

Pühapäevakool

Tunnid laupäeviti kell 11.00:

- 2 – 4 aastased (Eleri Luhamets)
 5 – 6 aastased (Nelli Vassila)
 I – II klass (Pirjo Roots ja Katrin Kull)
 III – V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)
 VI – VIII klass (Katrin Burman)

Pühapäevakooli **laager** on 2.-4. juunil Põltsamaa kiriklas. Lähemat info saab pühapäevakooli õpetajatelt.

Noorteõhtud

Neljapäeviti kell 19 kiriku noortetoas. Laupäeval, **29. aprillil** kell 11.30-21.00 on Pauluse kiriku tiibhoone saalis **noortepäev** rahu teemal. Kavas on töötoad, piiblitunnid, muusika, piiblikümblus, mängud, sõõgid ja mõnus koosolemine. Lähem info: bit.ly/misiganes
 EELK noortepäevad on **13.-16. juulil** Pilstveres "Mina olen sinu sõber". Info: Karl Lumiste, tel 58533242.

13. mail on Risti põhikooli staadionil **koguduste jalgpallturniir**. Pauluse koguduse võistkonnaga liitumiseks palume endast märku anda Martin Toometile (tel 56893795).

Koguduse elu nädala sees

- Piiblitunnid** kolmapäeviti kell 17.
Leeritunnid esmaspäeviti kell 18.00
Taizé palvused neljapäeviti 17.30.
Piiblingid:
 P. 2. aprill kell 11.45 (Juta)
 T. 4. aprill kell 17.00 (Merce ja Kai)
 R. 7. aprill kell 17.00 (Aino)
 N. 13. aprill kell 17.00 (Kersti) Ilm7
 P. 16. aprill kell 11.45 (Juta)
 T. 18. aprill kell 17.00 (Merce ja Kai)
 N. 20. aprill kell 17.00 (Kersti) Ilm8
 R. 21. aprill kell 17.00 (Aino)
 T. 2. mai kell 17.00 (Merce ja Kai)
 R. 5. mai kell 17.00 (Aino)
 P. 7. mai kell 11.45 (Juta)

Palve- ja ülistusõhtu on tiibhoone saalis pühapäeviti, 16. aprillil kell 17.

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, telefon 5550 6363.

Liikmeannetusi saab teha kantseleis või ülekanedega. Arve nr: EE282200 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood on avatud E-R 10-17, L 10-14 ja P 11.30-12.00.
Supiköök E-L 11-13.

Siimon Haamer 50

22. aprillil täitub 50 eluaastast Tartu praostkonna vikaarõpetaja Siimon Haameril, kes on ühtlasi EELK UI Tartu Teoloogia Akadeemia juhataja. Pika nimega õppeasutus paikneb Pauluse kirikule väga lähedal, nimelt üle tee asuvas Pastoraadis. Soovime heale koostööpartnerile palju Jumala õnnistust.

100 aastat tagasi...

Tartu-Petseri raudtee valmis 1931. a., kuid selle ehituseks valmistuti juba kümmekond aastat varem. Aprillil 1923 märgiti maha trassi asukoht läbi Pauluse surnuaia krundi. Koguduse eestseisus esitas protesti, kuna üheski teises suunas polnud enam võimalik surnuaeda laiendada. Kogudus palus tulevase raudtee asukohta muuta nii, et see liiga suurt osa surnuaiast enda alla ei võtaks.

Meeste osadus talgupäev Kursis

Laupäeval, 29. aprillil toimub taas Pauluse koguduse meesteosadus. Seekord läheme talgupäevale Kursi kirikusse, plaanis on puhastada kiriku torn. Tööpäev algab kell 11. Pauluse kiriku parklas koguneme kell 10. Selga mustust kannatavad tööriided! Muud töövahendid saab kohapeal. Lisaks tööle ootavad meid Jumala Sõna, palve ja kuum supp. Kui tahad tulla, anna endast teada 24. aprilliks. Kontakt: Marek Roots, 5193 1501 või marek.roots@eelk.ee.

Tervikliku tervenemise teenistus

Tervikliku tervenemise teenistus on Tartu Pauluse kirikus 30. aprilli kell 18:00. Palveõhtu nimi viitab sellele, et inimene vajab Jumala abi rohkem, kui tema pakilised mured selleks talle märku annavad. Uueks peab saama nii ihu, hing kui vaim. Kuigi füüsiline tervenemine on ajalikus elus väga oluline, on igaviku jaoks tähtsam elav osadus Jumalaga.

Ülistame lauldes Jumalat ja kuulame tunnistusi Tema tegudest. Palvesoove on võimalik esitada ka anonüümselt. Lähem info: tervenemine.ee

Koguduse reis Ida-Virumaale

Laupäeval, 27. mail on kõik oodatud koguduse bussireisile Ida-Virumaale. Külastame Iisaku, Jõhvi ja Illuka kirikuid ning Kuremäe kloostrit. Jõhvis sööme lõunat ja peame nelipüha laupäeva palvuse koos kohaliku kirikuõpetaja Peeter Kalduriga. Reisi pikim peatus on Kuremäe kloostris, kus teeme ringkäigu kohaliku teejuhi saatel.

Võta sõber kaasa ja anna endast aegsasti teada koguduse kantseleisse (tel 5550 6363, tartu.pauluse@eelk.ee). Infot sõidu kohta jagab ka abiõpetaja Marek Roots (tel 5193 1501, marek.roots@eelk.ee). Arvestada tuleb kulutustega seoses bussisõidu, lõunasöögi ja giiditasuga kloostris.